

Op de fiets MET ROSA

SPEUREN NAAR
DE DRENTSE BIG VIEF

“Als je in de Drentse gemeente Noordenveld een tochtje van 40 kilometer fietst, ontmoet je het Drents heideschaap, het bonte bentheimer varken, het Drents hoen, de blaarkopkoe en de Nederlandse landgeit. Wij hebben onze eigen *Big Vief!*”, nodigt Rosa van der Kamp uit om op de fiets te stappen. “Met mijn fietssafari langs vijf verschillende agrarische diersoorten wil ik een statement maken: er zijn hier in Nederland nog zoveel bijzondere dieren te zien. Waarom naar Afrika om de *Big Five* – luipaard, buffel, leeuw, olifant en neushoorn – te spotten?” Redacteur Douwe Anne Verbrugge fietst met haar mee.

Tekst **DOUWE ANNE VERBRUGGE** | Fotografie **THEO TANGELDER**

Over Rosa
 De fietssafar Big Vief is onderdeel van Rosa's afstudeerproject aan de Design Academy. "Ik ben altijd gek op dieren geweest. En mijn vader komt uit Drenthe. Zo is het eigenlijk ontstaan", vertelt de in Luleburg woonachtige Rosa. "Mijn vader vindt het prachtig om te zien dat ik nu eindelijk begrijp dat er eigenlijk niets boven Drenthe gaat."

Nederlandse landgeiten

Nieuwsgierig kijken de landgeiten naar de vrouw die bij hen in het hoge gele gras zit. Alleen het wuiven van de grashalmen maakt een ritseled geluid in dit Drentse zandlandschap. De geiten accepteren in alle stilte de aanwezigheid van de 28-jarige Rosa. De horens van de geiten die op de zanderige bodem het gras korthouden, groeien alle kanten op. "De Nederlandse landgeit is het enige geitenras dat nog echt Nederlands is", vertelt Rosa. "Hij komt voor op schilderijen uit de zestiende eeuw. De landgeiten die hier vroeger liepen, behoorden toe aan mensen die het wat minder breed hadden; armeluiskoetjes werden ze genoemd." De lange wijde jurk danst om haar heen als ze weer opstaat om de fiets op te zoeken. Verder met de fietssafari. Nummer twee op de fietstroute is de blaarkop. Via een wirwar aan

landweggetjes komen we uit bij een zorgboerderij. De blaarkoppen die er lopen zijn vanaf de weg goed te zien. "De boer heeft liever niet dat we op het erf komen. Hier wonen namelijk mensen met de ziekte van Alzheimer, vandaar dat hij niet teveel onrust op zijn bedrijf wil. Maar voor de fotoshoot maakt hij een uitzondering. De blaarkoppen worden ook wel de panda's van de polder genoemd vanwege hun op 'blaren' lijkende vlekken om de ogen. Maar wist je dat er meer panda's dan blaarkoppen zijn? Toen Nederland een paar jaar geleden twee Chinese panda's als cadeau 'te huur' kreeg voor de komende vijftien jaar, kwam er een ludiek tegenvoorstel op gang. Of we vanuit Nederland niet een duo polderpanda's naar China konden sturen als vriendschapssymbool, haha! Maar ik bedoel maar; we kunnen best wat trotser zijn op onze eigen unieke agricultuur."

Het is op de fiets even zoeken naar het Drents heideschaap. Een passerende tractor op een stoffige landweg veroorzaakt stuivend zand dat het zicht voor een paar minuten ontnemt. Maar we fietsen kranig door. Een bed & breakfast-boerderij gloort aan het einde van de weg. Rosa: "Hier houdt Erna van der Velde een viertal heideschape. Je kunt als uitgeputte fietser ook nog een ijsje eten op de boerderij." Dat de schapen nog niet geschoren zijn, hindert de beesten niet, vertelt Erna. "De scheerder heeft last van zijn knie, vandaar dat ze nog volop 'in het haar' zitten. Het duurt nog even voordat dat langs komt. Net als in de winter isoleert hun vacht ook in zomer. Maar dan tegen de hitte."

Blaarkop als 'polderpanda'.

'WE KUNNEN BEST
wat trotser zijn
 OP ONZE EIGEN
UNIEKE AGRICULTUUR'

Drentse heideschape

KLEINE MAKKE KOETJES

De fietstocht gaat verder richting het Noordsche Veld. Een deels ontgonnen heideveld ten noorden van het plaatsje Zeijen. Er is een hunebed, vele grafheuvels en een omvangrijk *Celtic field* dat ook bekend staat als Romeinse legerplaats. "Jammer is dat een groot deel van de ongeveer 120 grafheuvels van het *Celtic field* is afgegraven door de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog. Ze hebben toen op deze plek een schijnvliegveld aangelegd." Tussen de berkenbomen op het heideveld verschijnen plots een paar koppies van kleine koetjes. "Deze zijn fijner en kleiner dan de Schotse

hooglanders die hier af en toe grazen. Ze komen uit Denemarken, geloof ik. Er wordt geprobeerd om de originele heidekoe die hier ooit liep, terug te fokken." De 'Deense heidekoetjes' blijken allemaal stiertjes te zijn, en tamelijk mak. Aaien lukt net niet, maar ze zijn wel benaderbaar. Als we het Noordsche Veld uithietsen ontdekken we een bordje met het opschrift 'Houd 25 meter afstand van de koeien!' Oeps. Nummer vier op de lijst van de *Big Vief* is vandaag de bonte bentheimer. Een zwart gevlekt varken met hangoren en Duitse voorouders. "De bonte bentheimer heeft de neiging om snel vet te worden. Tot de jaren vijftig was ie om die reden ontzettend populair.

Drents hoen uit het hertenkampje.

Later kregen mensen juist een voorkeur voor mager vlees. Maar als je 'm langzaam grootbrengt, is zijn vlees echt niet vet", weet Rosa. In de buurt van Veenhuizen is een stuk bos afgezet waar de varkens vrij rondlopen. Of beter gezegd: rondliepen. Er is geen benteimer te bekennen in het omgeploegde bos. Wel wolvarkens. "Ja, die beer, die ken ik. Dat is Otto. Vreselijk lief beest. Maar waar zijn de benteimers nu?" Een telefoontje naar het nabijgelegen restaurant Bitter en Zoet brengt opheldering: ze zijn een paar dagen eerder naar de slager gebracht. Binnenkort staan ze op het menu. Maar Rosa is niet voor één gat te vangen. "Ik ken hier in de buurt een boer met benteimers op het erf, ik bel 'm even. Hé Sjef, hoe is met jouw bonte benteimertjes? Kunnen we langskomen om ... Ach nee hè ... Zijn varkens zijn ook onlangs voor de slacht gegaan. Tja, aan de andere kant van de provincie tegen de Duitse grens lopen er ook nog wel een paar, dat is een extra rondje fietsen van zo'n vijftig kilometer. Dus zullen we eerst een kop koffie doen?"

DRENTS VERENPAKKET

Een extra fietsronde richting Coevorden om de bonte benteimer te spotten wordt uitgesteld tot een volgende keer. We troosten ons met de gedachte dat het toeristen in Afrika ook niet lukt om de

Fietssafari

De fietssafari van de *Big Vief* begint en eindigt bij hotel-restaurant Bitter en Zoet in Veenhuizen. Hier zijn fietsen te huur, is de fietsroute verkrijgbaar en kan een informatieboekje worden gekocht dat uitleg geeft over de *Big Vief* en het Drentse culturele erfgoed. De 40 kilometer lange fietstocht door de gemeente Noorderveld leidt langs drie horecagelegenheden. De safari kost € 44,95 inclusief vouchers voor de horecagelegenheden.

www.drentsbigvief.nl

Het Hongaars wolvarken neemt de honneur waar voor de bonte benteimer.

Big Five binnen één dag voor de lens van de camera te krijgen. Maar niet getreurd, het Drents hoen staat ons nog te wachten. Brinkdorpjes als Westervelde en Peest zijn een feest voor de fietsende *Big Vief*-spotter. Drenthe in optima forma. Al vraagt de fietsoetocht naar het kippetje om enige creativiteit. "De meeste worden door particulieren gehouden. En hoe gastvrij de Drenten ook zijn, die kippenhouders hadden geen zin in horden fietsende mensen voor in hun kippenhok. Dus we fietsen even door naar een hertenkampje waar er vier rondlopen."

Eerlijk gezegd zijn de zwarte hoenders niet bijster indrukwekkend. Rosa ontkent dat ten stelligste. "Kijk eens goed, man! Er zijn zeventien verschillende kleurslagen! Het verhaal gaat dat de kippen in de afgelegen Drentse dorpjes ieder hun eigen kleurslag hadden. Doordat Drenthe van oorsprong geïsoleerd was van andere gebieden kreeg je door kruisingen en inteelt van rasloze hoenders een vitaal gehard ras met kleuren die bij geen enkel ander ras voorkomend. Hoe Drents wil je het hebben?" High five voor de *Big Vief*!